

Сѣверна-та чясть на Италиѣ, която ся разхладѣва отъ рѣкѣ По и отъ притоци-ты ѳ, была населена отъ Галлско племѣ и ся наричала у Римляны-ты *Галлиѣ Ирѣд'алииѣска* (за разликѣ отъ Галлиѣ Задалпийскѣ или сегашнѣ Франциѣ).

Въ срѣднѣ Италиѣ по брѣга на Срѣдиземно море лѣжѣли области: *Етруриѣ*, сир. земя на Етрусци. (Тоскана), която ся простираше до устие-то на рѣкѣ Тиберѣ; послѣ *Лацуумѣ* или область на Латинѣ, и по-нататѣкѣ *Кампаніѣ*. Источна-та страна на полуострова, по брѣга на Адриатическо море, сѣще така ся дѣлила на нѣколко области; отъ тѣхъ най-забѣлѣжителна была *Самниумѣ* земя на забрутенѣ Самнитяны, която захващала срѣднѣ-тѣ, най-высока чясть на Аппенинскѣ рѣчѣ.

Въ южнѣ Италиѣ наведена-та страна камѣ Адриатическо море ся наричала *Апулиѣ*, а най-южна-та область *Бруциумѣ* (сѣга Калабріѣ). Брѣгове-ти на южнѣ Италиѣ были населени съ много грѣцкѣ заселища, отъ дѣто ся нарекла *Голѣма Грѣциѣ*. На неѣ можемѣ отда и горящѣ, плодовитѣ островѣ *Сицилиѣ*, отдѣленѣ отъ Италиѣ съ Мессинскѣ протоцѣ.

Народи-ти, които населявали срѣднѣ и южнѣ Италиѣ, были повече-то отъ еднѣ влакѣ съ Грѣци-ты. Латини-ти, главный италянскѣ народѣ, говорили языкѣ много ближенѣ на старогрѣцкѣ языкѣ, и тамѣ намираме сѣщѣ-ты грѣцкѣ богове, само съ другѣ имена (Юпитерѣ, Нептунѣ, Юнона, Марсѣ, Венера и др.). Още въ най-старо врѣмѣ въ Италиѣ имало много градове, които като грѣцкѣ-ти градове независѣли единѣ отъ другѣ или были свѣрзани помежду си. Най-забѣлѣжителни были: първо, сѣжѣ на 12 етрусскѣ градове (Клузиумѣ, Венѣ, и др.); второ, сѣжѣ на 30 латинскѣ градове. Първо мѣсто въ Латинскѣ сѣжѣ най-напрѣдѣ захващалѣ градѣ Албалонга; а послѣ ся възвысилѣ Римѣ, комуто было писано да стане отпослѣ владѣтеленѣ градѣ токо-речи на всичкѣ старый свѣтѣ.